

Особливості супроводу дітей з функціональними освітніми труднощами

Супровід спрямований на забезпечення рівних можливостей для всіх учнів, допомагаючи їм повністю реалізувати свій потенціал.

Підготувала:
Асистент вчителя
Кукла Світлана
Володимирівна

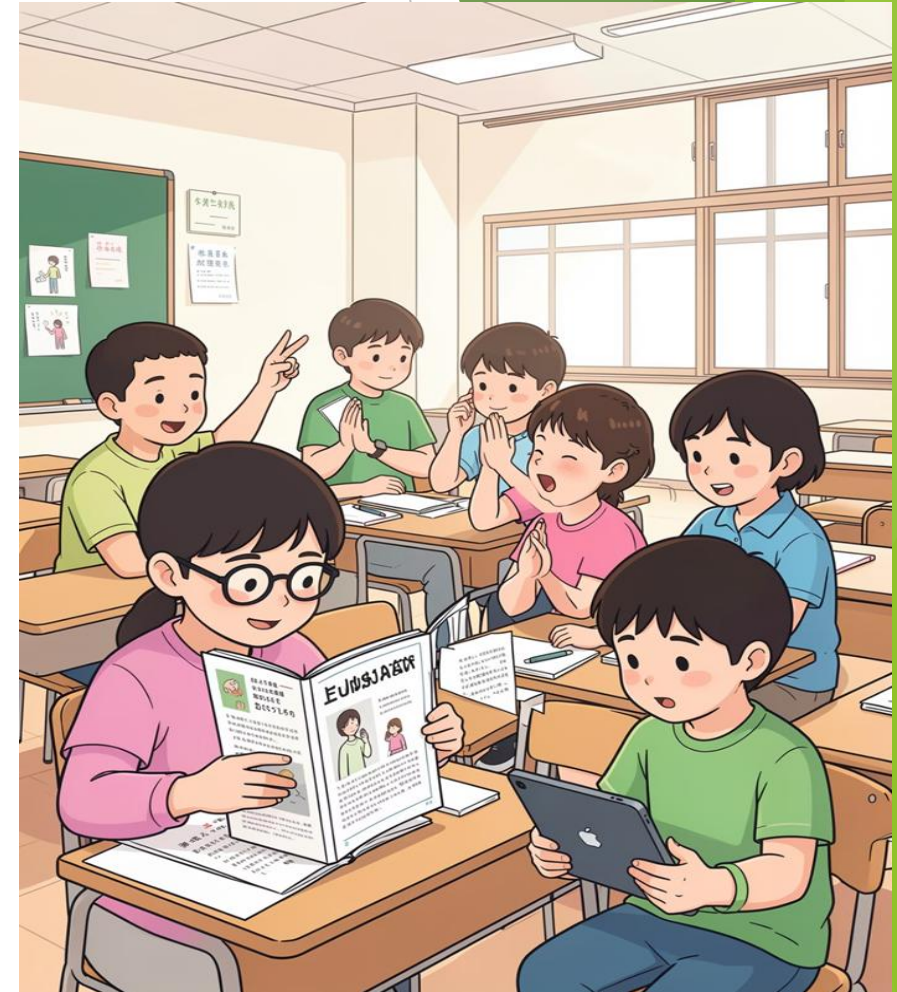
Що таке функціональні освітні труднощі?

Функціональні освітні труднощі – це порушення, які суттєво ускладнюють процес навчання та соціалізацію дитини, але не пов'язані з інтелектуальним дефіцитом. Це важливо розуміти, оскільки такі діти часто мають нормальний або навіть високий інтелектуальний рівень, проте стикаються з бар'єрами через специфічні особливості свого розвитку.

До цих труднощів належать:

- ✓ **Мовленнєві**
- ✓ **Сенсорні** (зорові, слухові)
- ✓ **Моторні труднощі** (порушення дрібної та крупної моторики, координації рухів).

Кожен з цих видів труднощів вимагає індивідуального підходу, спеціальної підтримки та адаптації освітнього середовища для забезпечення ефективного навчання та розвитку.

Психолого-педагогічний супровід: комплексна система підтримки

Ефективний психолого-педагогічний супровід є ключовим фактором успішної адаптації та розвитку дітей з функціональними освітніми труднощами.

Ключові компоненти супроводу:

- ▶ **Психологічна допомога:** Спрямована на адаптацію дитини до навчального середовища, подолання емоційних труднощів, формування позитивної самооцінки та розвиток соціальних навичок.
- ▶ **Індивідуальна програма розвитку (ІПР):** Розробляються для кожної дитини з ООП на основі висновків ІРЦ. ІПР враховує сильні сторони дитини, її освітні потреби, визначає цілі навчання, а також необхідні адаптації та модифікації.
- ▶ **Співпраця всіх учасників освітнього процесу:**
 - вчителів, які адаптують навчальний матеріал та методику викладання.
 - психологів, які надають емоційну підтримку та проводять корекційну роботу.
 - батьків, які є найважливішими партнерами та продовжують підтримку вдома.
 - асистентів вчителя, які надають індивідуальну допомогу дитині безпосередньо в класі.
 - інших фахівців (логопедів, дефектологів, сурдопедагогів), які залучаються за потреби.
- ▶ **Корекційно-розвивальні заходи:** Це спеціально організовані заняття, спрямовані на подолання конкретних труднощів, таких як розвиток мовлення, покращення моторики, формування когнітивних навичок, розвиток емоційно-вольової сфери.

Стратегії підтримки дітей з функціональними труднощами

Адаптація та модифікація навчальних матеріалів

- ▶ Адаптації можуть включати використання збільшеного шрифту, аудіоматеріалів, тактильних посібників, спрощення текстів, використання візуальних розкладів та схем.
- ▶ Модифікації стосуються зміни обсягу або складності завдань.

Використання альтернативних методів комунікації

- ▶ Це можуть бути системи обміну картинками (PECS), жестова мова, використання спеціальних додатків на планшетах або смартфонах, які синтезують мовлення.

Соціалізація через інтеграцію з однолітками

- Це спільні ігри, проєктна робота, участь у позакласних заходах.

Важливо навчати дітей толерантності, емпатії та взаємодопомоги.

Підтримка розвитку мовлення, моторики, когнітивних навичок

- Проведення спеціалізованих корекційних занять з логопедом, дефектологом, психологом.
- Розвиток дрібної моторики через ліплення, малювання, ігри з дрібними предметами.
- Вправи на розвиток пам'яті, уваги, мислення, логіки.

Виклики та перспективи супроводу

► Подолання стереотипів

Зміна суспільного сприйняття дітей з ООП, формування толерантності та прийняття розмаїття.

► Інноваційні методики

Впровадження сучасних технологій та методик для підвищення якості освітніх послуг.

► Розвиток ресурсної бази

Забезпечення освітніх закладів необхідним обладнанням, посібниками та адаптованими матеріалами.

► Підвищення кваліфікації

Систематичне навчання педагогів та асистентів ефективним методикам роботи з дітьми з ООП.

► Розширення мережі ІРЦ

Збільшення кількості Інклюзивно-ресурсних центрів для надання якісної психолого-педагогічної допомоги.

Подолання цих викликів відкриває шлях до побудови по-справжньому інклюзивного суспільства, де кожна дитина, незалежно від її функціональних особливостей, зможе отримати якісну освіту та реалізувати свій потенціал.

Основні напрями допомоги асистента вчителя

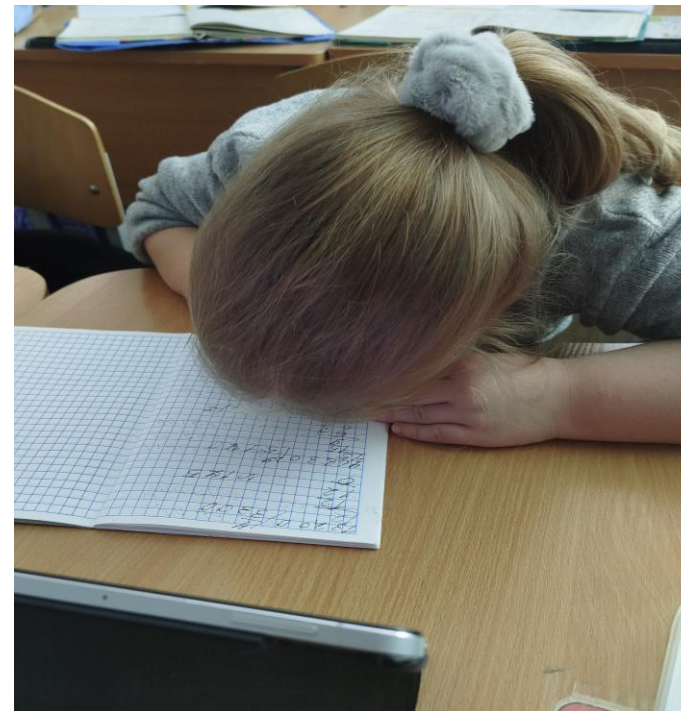
► Організаційна підтримка

Допомога дитині зорієнтуватися в класі, підготувати матеріали, виконати завдання поетапно.

► Академічна підтримка

Пояснення інструкцій простішими словами, використання наочності, адаптація завдань відповідно до можливостей дитини.

► Соціально-емоційна підтримка

Допомога у взаємодії з однолітками, формування позитивного досвіду спілкування, підтримка у стресових ситуаціях.

► Формування самостійності

Завдання асистента — не робити все замість дитини, а поступово навчати її самостійності, використовуючи підказки, алгоритми, візуальні схеми.

Практичні прийоми, які використовую у своїй роботі

- Використання карток-підказок (завдання по кроках, алгоритми дій).
- Моделювання поведінки — показ прикладу, як діяти у певній ситуації.
- Позитивне підкріплення — похвала за маленькі успіхи.
- Адаптація середовища — створення комфортного робочого місця, уникнення зайвих подразників.

Висновок: Ключ до успіху – індивідуальний супровід і співпраця

Інклюзія – це не просто форма навчання, це філософія, що визнає цінність кожної людини та прагне створити суспільство рівних можливостей для всіх.

- **Право на повноцінний розвиток:** Кожна дитина, незалежно від функціональних особливостей, має право на якісне навчання та повноцінну соціалізацію.
- **Значення психолого-педагогічного супроводу:** Комплексний супровід є ефективним інструментом для подолання освітніх труднощів та стимулювання розвитку.
- **Сила співпраці:** Тісна взаємодія сім'ї, школи та фахівців – запорука успішного розвитку дитини та її щасливого майбутнього.
- **Інклюзія – це рівні можливості:** Створення умов, де кожна дитина може реалізувати свій потенціал, навчатися, спілкуватися та відчувати себе цінним членом суспільства.

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ !!!

